

Kooli lühike tutvustus: Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasium (edaspidi KJPG) tegutseb neljandat aasta. Kool loodi kolme kooli gümnaasiumiastme ühendamisel 2013.aastal. Täna on lõpetanud kolm lendu, neist viimane oli alustanud õpinguid KJPG-s. Koolis õpib keskmiselt 600 õpilast, igas klassis 6 paralleeli. Klassides on 25-38 õpilast. Kool on Tartus viimati loodud KOV gümnaasium, mistõttu otsitakse ja kujundatakse nii oma positsiooni, kohta kui ka väljundit jätkuvalt. Kooli eripäraks on laiem valik erinevaid lisaaineid võrreldes suundadepõhiste gümnaasiumitega. Samuti püütakse igal aastal rakendada uusi mooduleid ja valikkursusi, rõhku pannakse õpilaste valikute toetamisele. Soovime, et õpilased leiaks elus endale sobiliku tee ning julgeks küsida, arvamust avaldada ning oma valikuid juhtida ning põhjendada. Kooli meeskond on kolme tegutsemisaasta jooksul kolmel korral kirjutanud ka väärtusarenduse analüüsi, neist viimasel korral pälvisime tiitli „Väärtuskasvatuskool 2017“.

Õpilaste profiili kirjeldus: (erinevad vajadused, huvid, anded, õpistiilid jne.): Meie õpilased tulevad õppima rohkem kui 50-st koolist üle Eesti. Hoolekogus läbi viidud küsimustiku andmetel pärineb 43% õpilastest väljastpoolt Tartut, kuid kuna koolil puudub ühiselamu, elavad lapsed iseseisvalt. Seega on nende huvid, motivatsioon ja vajadused tihti seotud nende toimetulekuga iseseisva eluga ning eelkõige suurte muutustega selles. Sisseastumiskatsed viiakse läbi 10. klassi astumisel Tartu linna ühiskatsetena, seega on õpilased valitud, kuid tihti ei ole valiku kriteeriumiks testitulemuste summeeritud kõrge tase vaid õpilase isiksus ja huvi õppida teatud valikaineid. Õpistiilid ja anded ning huvid jagunevad üldjoontes nii mitmekülgeteks kui õpilaste arv. On õpilaste seas ülimotiveeritud, vaid väga headele tulemustele õppivaid ning oma eesmärkidele kindlaks jäävaid õpilasi kui ka neid, kelle peamiseks motivaatoriks on lapsevanema käsk omandada gümnaasiumiharidus. On õpilasi, kelle anded ja huvid jätavad neile vähe aega õppimiseks kui ka neid, kes tänu oma annetele ja huvidele suudavad struktureeritult aega planeerida nii õppimiseks kui huvitegevuseks. Õpilaste õpistiile pole majas põhjalikumalt uuritud. Küll on suure osa õpetajate õpetamisstiil, vaatamata pidevale analüüsile ja toele, jätkuvalt ühekskülgne, mis on ka meie selleaastase analüüsi peamine teema. Õpilased on vanuses 16-19 eluaastat. Nad on avatud, abivalmid, täiskasvanulikud ja koolimajas märgates valdavalt rahulolevad ja mugavad.

Analüüsi koostasid: A.-L. Blaubrük. Kasutatud on ka ainevaldkonna juhtide kogutud materjale (vt lisa 1, matemaatika), õpetajate töökavu, õppejuhi sisehindamise akte, Stuudiumis kursuste hindamise materjale, juhtkonna liikmete sisehindamise akte ning Stuudiumi märkuste ja kiituste sisendit.

Konkursitööga kandideerime tiitlile „Hea kooli ekspert“. Vastavalt kriitilise sõbra soovitudele kevadel keskendumise ühele aspektile, kuna neljandat tööd kirjutades on teatud valdkonnad saanud prioriteetsemaks ning igal aastal kõiki valdkondi töö mahukuse tõttu uurida ei jõua.

VALDKOND	ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ
Palun valige analüüsimiseks	• Õpetaja töötab selle nimel , et õpilane on õppeprotsessis aktiivne osapool, õppimine on talle huvitav ja ta tunneb sellest rõõmu.

s 1-2 aspekti	<ul style="list-style-type: none"> • Õpetajad rakendavad õppimist toetava hindamise põhimõtteid. Kriitilise sõbraga (Halliki Harro-Loit) kohtumisel sai see ka esimeseks prioriteetsemaks valdkonnaks seatud kooli õppekvaliteedi tõstmisel. Probleemiks on ainetunnid intensiivsus.
	<p>Aspekt 1 ja aspekti valiku põhjendus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kus ja mis eesmärgil teie kool valitud aspektiga tegeleb? Kuidas valitud aspektiga teie koolis tegeletakse ja kes seda teeb/teevad? Palun tooge tegevuste juurde välja ka vastav materjal, andmed ja/või näited, mis aspektiga tegelemist näitavad. <p>Tahaksime vaadelda ja teada, kui võrd kvalitatiivne ja sisuline, intensiivne on üleüldse õppetöö tunnis. Õpilaste sõnul on palju loenguid (tagasiside küsimustikud, lisa 2), tundides moraliseerimist, jutustamist tunnivälistel teemadel. Seega on õppetöö intensiivistamiseks, õpilase kui aktiivse osapoole kaasamiseks palju võimalusi kasutamata. See on olnud meie peamine eesmärk juba mitu aastat. Töö on läinud sisulisemaks. Võib öelda, et paar esimest aastat läkski kogemuslikuks kaardistamiseks, probleemide põhjusteni jõudmiseks. Õpetaja ja õpilase töö intensiivsemaks muutmise ja mõlema osapoole aktiveerimise põhjuseks ei tohi olla muu kui parem õpikogemus (mitte konkurents tekkinud pingerea koht) ja selle saavutamise vahendiks peab eelkõige olema motivatsioon positiivsest kogemusest (kiitus märgatud pingutusest, kiitev hinnang, eesmärgi saavutamine).</p> <p>Kriitilise sõbra sõnul ei tohiks me samuti keskenduda vaid keskmiste hinnete korjamisele ning kuna saame selle ettepaneku sisust aru, ei ole ka siinkohal keskmisi esitatud, kuid paraku on kvantitatiivne andmeanalüüs eesmärgistamisel lihtsam ja me ei loobu antud tegevusest. Kvalitatiivsete andmete jaoks on õppejuht ja direktor viinud läbi kõigi õpetajate ainetundides tunnivaatlused (probleemide korral ka korduvalt). Igale tunnivaatlusele järgneb ka õpetajaga selle tunni lühianalüüs või pikem arutelu toimunu osas, kui direktiooni liikmel on olnud esimesel korral ettepanekuid tunni parendamise osas.</p> <p>Sisekontrolli raames külastati 2016/2017 õppeaastal ka 30 ainetundi, kasutades nn 15-minutilist tunnikülastust, mille eesmärgiks oli jälgida õpilaste aktiivsus tunnis ning lühiajaline külastus annab adekvaatsema pildi tunnis toimuvast. Eelnevate tunnikülastuste puhul oli tagasiside õpilastelt, et tunni läbiviimine õppejuhi külastuse puhul erineb tavatundidest. Tundides kasutati erinevaid õpetamise meetodeid ja võtteid. 15-minutiline tunni külastus siiski adekvaatset pilti õpilaste aktiveerimisest ei anna. Antud tundide külastuse tulemusel (info õppejuhi sisehindamise aktidest) saadi teada, et ainult 2 tunnis olid õpilased passiivsed, püüdlustest hoolimata ei suutnud õpetaja õpilasi koostööle haarata. Neist ühes ainetunnis pidi ka õppejuht ise nägema vaeva une peletamisega, kuna tund oli väga ühekülgne ja igav, koosnedes õpetaja loengust, mis dubleeris slaididel olevat teksti. Samas oli 28 tundi töise õhkkonnaga, õpilased olid aktiivsed, vastasid, arutlesid, tegid</p>

rühmas tööd või paarides. Individuaalsete ülesannete korral oli vajadusel kasutusel nii üksteise abistamine kui ka võimalus pöörduda õpetaja poole individuaalse küsimusega.

Õpetajatega vestluste tulemusel (**valdkonnajuhtidega kaardistati** peamised probleemid kahel korral aastas valdkonna ja direksiooni **kohtumistel**) esitati juhtkonnale peamise probleemina õpilaste aktiveerimisel nende suur puudumine, mistõttu õpetajal puuduvad vahendid ja võimalused tunni intensiivistamiseks või tulemuste parandamiseks, kuna õpilased puuduvad palju. Üks suuremaid muudatusi, mis samas sel aastal ebaõnnestus, oli üleminek uuele puudumistega toimetuleku süsteemile. Teiseks poolaastaks viidi sisse **uus puudumiste arvestamise süsteem** (põhjusi puudumistel ei arvestata, kuid 15% puudumiste korral peab õpilane sooritama aines arvestustöö kogu kursuse materjali peale). Juhtkonna poolt jäi liiga lühikeseks õpilaste informeerimine, ka tekitas see süsteem arusaamatusi vanemates ning kuigi õpetajad varem olid väljendanud vajadust selliste meetmete järele, siis tegelikkuses ei võetud neid meetmeid kasutusele. Juhtkond võttis vastutuse peale õpetajate mure kurtmist, soov aidata ja läheneda uue nurga alt viis uue süsteemi kehtestamiseni. Aga tegelikkuses seda abi ei soovitud, taheti pigem muret kurta **ja saada ärakuulatud**.

Õppeaasta lõpus otsustas Mõttekoda **konsensuslikult pöörduda tagasi** puudumiste varasema märkimise süsteemi juurde. Kuid kuna probleemiks oli õpilaste puudumistest tekkinud õpivõlgnevuste hulk, siis 2017/2018 õppeaasta algul leiti Mõttekojas, et aineõpetaja individuaalne ja ainekeskne lähenemine puudujatele ja nende puudumiste menetlemisele on arvatavasti tõhusam. Seega **anti aineõpetajale vabad käed** oma aine raames puudumiste protsentuaalse tähtsuse määramiseks hinde kujunemisel.

Kriitilise sõbra soovitusel viisime sisse uued **töökavade nõuded** õpetajatele. Õpetajatelt sooviti kursuste lõikes esitada igas töökavas õpilaste poolt kursuse jooksul saavutatud teadmiste/oskuste kontrolli mehhanismid ning hinde kujunemine kursuse jooksul. Õpetajatele teatati antud otsus paar nädalat enne õppetöö algust (Mõttekojas mitteformaalses õhkkonnas), kuna hiljem mingit suuremat ega aktiivsemat arutelu ei tekkinud, korraldi töökoosolekul nädal enne õppetöö algust ja selgitati vajadust oma töökava eesmärgistada ümber. Algselt anti juhtkonna poolt soovitus esitada vaid esimese perioodi tööplaanid, et õpetajate koormust vähendada. Õpetajad jagunesid töökoosolekul kaheks: osa leidis, et tegu on mõttetu paberimäärimisega ja täpselt hinde kujunemist ning teadmiste /oskuste kontrollimise mehhanisme õpetaja kursuse kohta esitada ei saa; teised leidsid, et tegu on liiga suure tööga, kuid said peale pikemaid vaidlusi aru selle vajadusest. Seega esitas arutelu tulemusena kaks kolmandikku õpetajaid töökavad (lisa 3) õigeaegselt. Seejuures kehalise kasvatus, vene keele ja inglise keele õpetajatel

(viimastel osaliselt) oli tööplaani tehtud nii, et seda lugedes saab aru, mida õpilane peab omandama ja mille eest ning kuidas saab ta hinde. Teiste ainetega nii kenasti ei läinud. Ajaloos ja matemaatikas ei saanud õpetajad üldse aru nõude sisust. Selgitus, et küsimus on selles, **millise mõtteviisiga õpetaja** üldse oma tööd planeerib, kas see on passiivne nii õpetaja ja õpilase poolt—seatakse teemad, mis läbitakse teatud ajal (nä klassikaline töökava) või aktiivne mõlemalt poolt—**seatakse tulemused** ja see, kuidas nendeni jõudmist **kontrollitakse** ning hinnatakse. See mõtteviis oli sel aastal veel õpetajate jaoks liiga uus. Aga me jääme selle juurde.

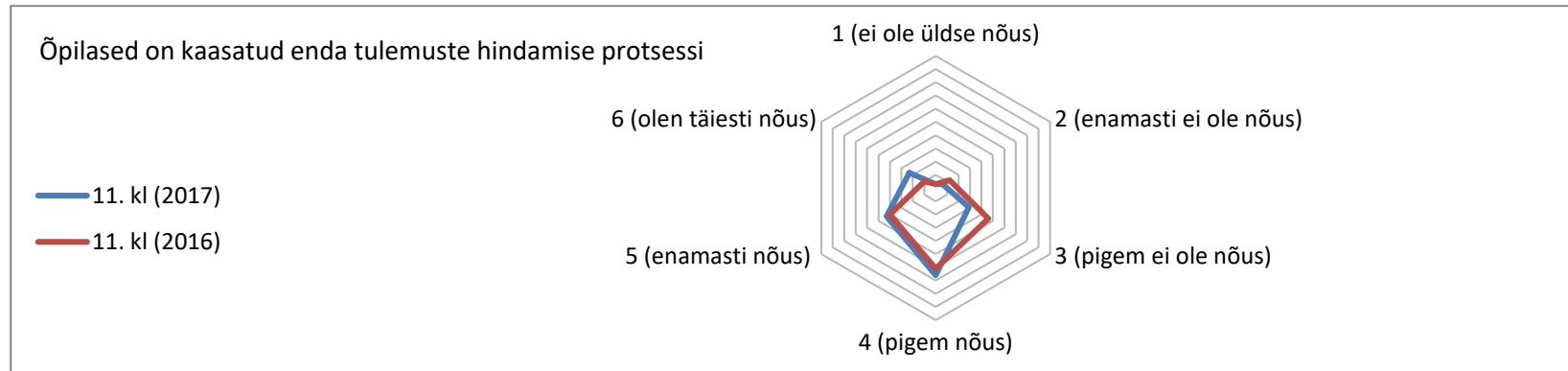
Õppejuhi **parandustega töökavad** (lisa 4) said ebaõnnestujatele tagastatud ja palutud parandused sisse viia. Töökavad koos kontrollimehhanismide ja hinde kujunemisega **lisati ka Stuudiumisse**, kus iga õpilane ja õpetaja pääseb sellele juurde. Oli üks ainevaldkond, kes oli avalikustamise vastu, kartes õpilastelt ja vanematelt etteheiteid töökavast mitte kinni pidamise korral. Vaatamata sellele ühele vastuseisule jäime avalikustamise juurde. Avalikustada õpilastele ja vanematele saime üheksa õpetaja töökavad. Teistel ei ole kas parandused sisse viidud või ei ole üldse uut tüüpi töökavad tehtud. See tähendab, et osa õpetajaid (mõnel ehk on töökava muudatuste tegemata jätmiseks objektiivseid põhjusi) õpetab tegelikult oma **vana nõ sisseharjunud plaani järgi**, mitte lähtudes uuest mõtteviisist ega ka arvestades vajalike muudatusi. Seega **kvalitatiivset muutust** oodata osadelt õpetajatelt **ei ole täna võimalik**.

Vältimaks olukorda, kus me peaksime leppima õpetaja passiivsuse ja teadmatusena uuest õpikäsitlusest, **ühinesime TÜ üldpädevuste arendamise ja hindamise** õpikogukonnaga. Meeskond õpetajaid, kes on koolisiseste õpivõrgustike juhid, osalevad aastasel koolitusel. Mistõttu järgmise aasta jooksul omandavad ja saavad täpsemalt aru üldpädevuste sisust, hindamisest, arendamisest ja on kaasatud üldpädevuste hindamise töörühma. Selle protsessi käigus tuleb töökavadesse sisse viia ka sisuline muudatus üldpädevuste arendamise osas. Kas see läheb ehk samamoodi nagu kontrollimehhanismidele üle minek? Võimalik, kuid see on algus. Peame saama **kriitilise massi õpetajaid kaasa mõtlema** ja tegutsema. Üldpädevuste õpivõrgustikud annavad selleks hea võimaluse, kuna õpetajad saavad seal töötada meeskondades, mis ei ole nõ ülalt alla moodustatud. Nähes väljundit ka tulevases koolide hindamise süsteemis on õpetajad rohkem motiveeritud kui vaid juhtkonnalt töökäsku saades.

Eeldame, et uus töökava ülesehitus annab õpilasele parema arusaamise, mida hinnatakse ja milleni ta peab jõudma. Seeläbi on õpilane teadlik oma edusammudest ja arenguvajadustest. Õpetaja jaoks aga töökavas üldpädevuste arendamise täpsem planeerimine annab „suure pildi“ sellest, kuhu õpilane peaks jõudma ainetes üleselt. Loodetavasti annab õpetajale **oma**

töökava parandamine ning selle teistel alustel üles ehitamine ka väljundi tundi minnes teisiti käitumiseks ning **õpilaste kaasamiseks**.

Siit edasi olek veelgi parem, kui õpilane oskaks iseenda saavutatut taset ka jooksvalt hinnata. Tekkis kohe huvi mõõta ka kui võrd on meie õpilased praegu kaasatud enda hindamisse? **Õpilaste rahuloluküsitluses** on õpilase aktiivsust uuritud ühe väitega, kus palutakse õpilasel anda **hinnang enda kaasatusele** oma tulemuste hindamisel. Väitele, mis kirjeldab õpilaste kaasatust, vastas 170 õpilast. Neist 132 õpilast ehk 76% olid nõus, et õpilased on kaasatud oma hindamise protsessi (vaata joonis 1).

Joonis 1. Õpilaste antud hinnangud väitele, mis kirjeldab õpilaste kaasamist hindamisprotsessi.

Paranemine on kahe aasta jooksul olnud märgatav. Samas on see valdkond, millele soovime veel enam tähelepanu pöörata tulenevalt vanusegrupist, kes koolis õpib ja TÕ Eetikakeskuse **spetsialistide soovitustest**. Õpilaste kaasamine eeldab nende individuaalsusega arvestamist, kas seda on rahuloluküsitlustes korduvalt uuritud (tabel 1) kui võrd õpilased tunnetavad, et nende eripärasid ja isiksust õppetöös märgatakse ning sellega arvestatakse.

Tabel 1. Protsent vastanud õpilastest, kes olid ja ei olnud väidetega nõus.

Väited	2017.a. klass õpilaste %, kes ei olnud väidetega nõus	2017.a. klass õpilaste %, kes oli nõus	2016.a.klass õpilaste %, kes ei olnud väidetega nõus	2016.a.klass õpilaste %, kes oli nõus
Meie koolis arvestatakse üldiselt õpilaste individuaalsusega	31	68	37	56
Õpetajad hindavad õpilaste individuaalset edasiminekut ja arengut	28	73	37	56

Õpetajad annavad individuaalset tagasisidet õpilasele	34	60	36	57
Õpetajad annavad individuaalset tagasisidet lapsevanemale	67	31	61	30

Matemaatika on meie majas enim täiendavat õppetööd, väljalangevust ja probleeme kaasatööv õppeaine. Kolm aastat on ka väärtusarendusanalüüsid seda käsitletud, **kriitilised sõbrad on analüüsinud, külastanud tunde ja tagasisidet andnud** (vt kolme aasta matemaatika ainevaldkonna koosolekuid, lisa 1). Oleme jõudnud olukorrani, kus matemaatika õpetamisel on Mõttekoja tasandil ja klassijuhatajate survele võetud vastu otsuseid, mis otseselt mõjutavad matemaatika aineõpetajate igapäeva tööd ja mida õpetaja täitmata jätta ei tohi (vt lisa 5). Lisas 1 oli ka näha, kuidas suutis matemaatika ainevaldkonna **juht vastata** sisulistele küsimustele õpilaste annete arendamise ja aktiveerimise kohta (punases vastuseta jäänud küsimused). Samas **on üks matemaatika õpetaja võtnud eesmärgiks** kaardistada teist lendu järjest koos klassijuhatajaga matemaatikas nõrgema tulemusega õpilased, püüab anda neile ja nende vanematele individuaalset tagasisidet ja õppeplane ning ülesandeid. Lõi ringipäeviku kontrollimaks ja andmaks vanemale ülevaadet konsultatsioonide külastuse kohta; kogu klassi kontrollitöö ebaõnnestumisel, korranud teemat, mitte sisestanud hinded jne. Need on olulised sammud, muutmaks enda töö kvaliteeti paremaks.

Samas toob **matemaatika ainevaldkonna juht näidetena** õpilaste motiveerimisest ja tunnustamisest järgmise üldsõnalise teksti:

„2015/2016 proovime korraldada konsultatsioone erinevatel aegadel. Motivatsioonipaketiks on veenmine, et õpilane saab hakkama, kui ta kavandatud plaani täidab. Igale õpilasele näitame probleemi lahendamiseks sobiva tee ja näitame, et see on võimalik. Võitleme lootusetuse tunde tekkimise vastu. Abivajajad suunatakse konsultatsioonidesse, diferentseeritakse ülesandeid, rakendatakse erinevate tasemetega töid, rakendatakse grupitööd.

2016/2017 proovime korraldada konsultatsioone erinevatel aegadel. Abivajajad suunatakse konsultatsioonidesse, diferentseeritakse ülesandeid, rakendatakse erinevate tasemetega töid, rakendatakse grupitööd. Eelnevat kasutame jätkuvalt.

2017/2018 proovime korraldada konsultatsioone erinevatel aegadel. Tugimeetmete süsteemide rakendamine. Kohustuslikud konsultatsioonid. Järelevastamiste korra muutmine.“

Kui neist iga sõna taga on tegelikult abi saanud laps, on olukord ideaalne. Samas ei peegeldu see tulemustest. Kuhu küll kõik viied jäid, mis on saanud väljalangejatest?

Selleks, et otsused, mis koolis tehakse parandaks ka õpilaste igapäevast olukorda, on vaja teada täpsemalt, mis toimub. Loodame, et õpetajad teevad koostööd ja seeläbi kuulevad-teavad tundides toimuvast. Tegelikult see nii ei ole. Igal korrusel on olemas oma ainevaldkonna keskus, kus tegelikult kõik valdkonnad ei kohtu ja aega ei veeda. Klassijuhatajad **ei julge oma** klassis esile kerkivaid probleeme kolleegidele kui aineõpetajatele kirjeldada, **paluvad juhtkonnal** seda teha. Kolleegiga tööst sisuliselt ei soovita rääkida. Ühelt poolt on siin ka tunda meie maja põhiväärtust, et suhe on tulemusest olulisem. Ka kollegiaalsed suhted ja õpetajate käitumine on eeskujuks õpilastele, mistõttu me ei saa õpetajatele suhete hoidmist pahaks panna. Samas me ei taha, et **puuduks kodanikujulge** märgata abivajajat.

Viisime sisse muudatuse, kus Mõttekojas osalevad lisaks ainevaldkonna juhtidele kõik klassijuhatajad. Kaks esimese Mõttekoda on möödunud oluliste otsuste ja aruteludega. **Kasvanud on** koosolekutel klassijuhataja hääle kõla ja seetõttu ka lapse mure jõudmine otsustesse (vt matemaatika ja lisa 5).

Vaadati üle ning kinnitati uus **tulemustasude juhend**, milles anti direktioonile õigus anda 50% ulatuses tulemuspunkte. Selle eesmärgiks oli motiveerida ja tasustada õpetajaid tegevuste eest, mida on tehtud juhtkonna korraldusel. Kui seni sai õpetaja **ise anda sisendi** oma tulemustasuks (olümpiaadidel, konkurssidel jms osalemised ja aineteülesed üritused) siis nüüd lisandub sinna juhtkonna poolt otsuste töökorralduste täitmise pool. Tundub küll võimatu, et õpetaja saab lisatasu töökorralduse täitmise eest, kuid siinkohal ongi peetud silmas neid ülesandeid, mis õpetaja jaoks võivad olla lisatööks (tööplaanide ümber tegemine, pidev asendustundide andmine, kolleegide abistamine, hea klassijuhatajatöö) ja pigem kooli arenduslikku valdkonda kuuluvad tegevused. Seeläbi saab ka juhtkond suurema kontrolli nõ „pääniku“ üle.

- **Millised andmed** ja nende **kogumise viisid** võimaldaksid edaspidi veel täpsemalt **hinnata**, et selle aspektiga tegelemine on **tulemuslik**?

Järgmiseks sammuks on töökavade ja tegeliku tunni võrdlus. Kuna Stuumiumisse saab kirjutada alati töökavaga seotud teema, ei ole kaudne võrdlus piisav. Seega peab hakkama **õppejuht külastama tunde võrreldes** tunnis toimuvat töökavas kirjeldatuga.

Õpilaste vaatluse ja õpetaja vaatluse kõrval on vajalik sisse viia õpilaste jaoks mingisugune kerge **tunni aktiivsuse kontrolli** mehhanism. Vajaksime abi kriitiliselt sõbralt, et mõelda see välja. Kuna tegu on gümnaasistidega, siis kraadiklaasimeetodil või tujupüramiidide abil me värvimise ülesandeid anda ei saa.

Tahaksime teada täpsemalt, miks puudulikud **hinded kuhjuvad**, kuivõrd palju saab õpetaja hinnet pannes anda tagasisidet

selle parandamise võimaluste kohta. Kuivõrd palju on selles protsessis-esimesest tunnist hindeni- kaasatud õpilast vahepeal, **mõõdetud ja tagasisidestatud tema edusamme**, eriti matemaatikas. Ja seda mitte ainult hindega vaid **suulise ja sõnalise tagasisidena õpilaste tegevusele** ja edusammudele või edutuse põhjustele. Stuudiumis on hetkel märkuste/kiituste ja hinnete kommentaaride kasutamine pigem erand kui reegel. Tegelikult on tegu üksikute õpetajate üksikute kannetega. Meil **ei ole korda ja kahjuks ka mitte normi** anda lisa tagasisidet või kirjutada kiitus või märkus õpilasele.

Matemaatika konsultatsioonide paremaks toimimiseks viis õpetaja sisse ringipäevikuna toimiva konsultatsioonide päeviku. Vaja oleks **analüüsida päevikusse** sisestatud tagasisidet. Kui palju õpetaja konsultatsioonis viibinud (seega puudulikult edasi jõudvat) õpilast on seal toetanud, palju tema tulemuslikkust tagasisidestanud? Palju õpilane konsultatsioonis käinud, kas seal käimine (väiksemas õpirühmas, kindlate teemadega tegelemine) **parandab õpilase tulemust**? Millest üldse sõltub õpilase arvates tema õpitulemus? Kuivõrd on see seotud tema arenguga ainetunnis?

Valdav osa õpilastest tunneb end vaatamata eelpool kirjeldatule koolis turvaliselt (vaata tabel 2). Vaja oleks **hinnata, mis tunnevad need**, kes ei saa öelda, et koolikeskkond on turvaline, koolikliima on hea? Või kas me reageerime üle, sest tegelikult on koolikliimale antud hinnangud valdavalt suurepärased?

Tabel 2. Õppe- ja kasvatustöö juhtimise valdkonnas antud vastuste jaotuvuse protsendid.

Väited	2017.a. klass õpilaste %, kes ei olnud väidetega nõus	2017.a. klass õpilaste %, kes oli nõus	2016.a.klass õpilaste %, kes ei olnud väidetega nõus	2016.a.klass õpilaste %, kes oli nõus
Õpikeskkond on füüsiliselt turvaline	5	95	6	86
Õpikeskkond on vaimselt turvaline, meil on hea koolikliima	20	81	14	78
Mulle meeldib siin koolis käia	17	81	12	80

Kas on olnud paremuse poole kahel viimasel aastal, kuid siiski on kuskil lapsed, kes ei tunne end hästi, miks? Kas see tunne oli pidev või oli see küsimustiku täitmise hetke emotsiooniks. On see nii kindlates ainetundides, mingites kindlates suhetes?

- **Millised** on kitsaskohad ning kas ja kuidas on planeeritud **kitsaskohtadega tegelemine?**

Meil on ühel kursusel 21 tundi, neist 5 tundi lubavad suurem osa õpetajatest puududa. Seega 16 tunni jooksul peaks õpilane omandama kursuse materjali. Eesmärk on osadel õpetajatel seatud puudumisega, sest tunnis tehtav on tähtsustatud. **Puuduv õpilane, aga ei saa nagunii tunnis olla kaasatud.** Keeleõppes on õpetajad eriti pingsalt puudumisi jälgimas ning samas on seal täiendava õppetöö hulk väiksem kui teistes põhiainetes.

Üksteise tunde ei külastata ka mitte siis kui juhtkond suunab, koostööd ainete üleselt teevad need, kes alati teinud. Igaüks hoiab oma puslenuppu käes ja lahti ei lase ja naabriga ei sobita, kuid palutakse, et kui oleks üks ruum, siis saaks ka pusle kohe kokku. Need on emotsioonid. **Vaja oleks vaadelda ja uurida** tegelikku olukorda.

Eelmisel õppeaastal võeti õpetajate surve vastu uus puudumiste ja arvestuste süsteem, mis peagi läbi kukkus. Miks? Kas saaks parandada ja **kus tehti valesid otsuseid.** Kuidas koolielus üldse teha otsuseid, mil määral kaasata, mil määral kommunikeeruda. Kuivõrd muutusi kaasa toovad otsused peaksid olema direktiivsed kuivõrd aga hoopis vabatahtlikud?

Ainevaldkondade juhid ei saa kanda vastutust valdkonnas tegutseva õpetaja eest, kes **ei täida kokkuleppeid.** Mõelda on vaja selle üle, **kuidas aktiveerida õpetajat** välja tulema oma mugavusstsoonist. Keskmise õpetaja vanus ja ettevalmistus on sellest ajast, kui aktiivõpe tähendas oma loengu ettevalmistamist slaidiesitluse toel. Aktiivõppe suurimaks väljundiks sai hariduses mingil hetkel plakatite joonistamine. Ja kui me oleme ausad enda vastu, siis näeme, et on õpetajaid, kes on veel omadega ikka selles ajas. Neid õpetajaid on raskem saada õpilast aktiveerima, kelle jaoks on harjumuspärane oma tunnis jääda Bloomi taksonoomia esimesele kahele tasandile ja aktiivõppes teha rühmas plakateid. Siiralt ei saa õpetaja aru, miks meeskonnatöö järel klassis **peaks laps analüüsima ise oma suhtlus-, õpi- ja ettevõtluspädevuse arengut** või õigekirja ülesandes kasutama teksti värskest Eesti Ekspressist, mis kirjeldab ingelinvestorite tegutsemist (teadmised ja oskused digi-, ettevõtlus ja väärtuspädevuste valdkonnast).

Sest **see on lisatöö, see on lisaag.** Me pole veel jõudnud selleni, et see lisaag tasub end ära. **Tulevikus. Lapse jaoks.**

Epiloog

Räägime Eesti koolides uuest õpikäsitlusest, nii ka meie.

Suuname õpetajaid koolitustele õpipädevusteni jõudmiseks oma töö eesmärgistamisel. Sest vaja on, et laps õpiks koolis edukat toimetulekut tulevikus, et ta oleks edasipüüdlik ja samas rahulolev maailmakodanik. Samas mõõdavad gümnaasiumi lõpueksamid ikka pingeridadesse paigutatult, kas laps on omandanud näiteks teatud valemid, ortograafiareeglid, seosed ruumilise maailma ning trigonomeetria vahel. Sest parim

kool on parima eksamitulemusega kool.

Paraku me veel ei hinda näiteks, kas kooli lõpetava lapse suhtluspädevus laseb tal innustada meeskonda, rakendamaks ettevõtluspädevuse läbi oma füüsilisi oskusi ühiskonda panustama või digipädevus lubaks õigeaegselt ID-kaarti uuendada. Kergem oleks aktiveerida õpilast tunnis panustama oma ellu, teadmistesse ning oskustesse selleks, et olla elus õnnelik, mitte selle nimel, et tulla heale eksamitulemusele.

See seos ei ole lapse jaoks täna veel korreleeruv.

GRÕK-i lisati üldpädevused 2000. aastal. Sel aastakümnel tellib HTM nende hindamise vahendid Tartu ülikoolilt. Kas see ka kasutusse jõuab, me täna ei tea.

Kuivõrd üldpädevuste teatud sisu või tase või riigieksamite tulemused mõjutavad inimest elus eesmärkideni jõudmisel või õnnelikuks olemisel, me ka ei tea. Aga sellele pole me veel ka mõelnud.

Lisa 1**Matemaatika ainevaldkonna hinnang arengukava võtmevaldkondade eesmärkidele ja tegevustele nende valdkonnas (muutmata kujul)**

Arengukavas on meil määratud eesmärgid ja neist tulenevad tegevused järgmised (väljavõtte arengukavast):

7.1.1. Eesmärgid võtmevaldkonnas

1. Kooli töötajatest on moodustunud koostöömeeskond.
2. Juhtimisel lähtutakse TQM põhimõtetest.

7.1.4. Tegevus	2015/2016	2016/2017	2017/2018
1. Valdkonnakeskused juhivad oma valdkonna arendust.			
<p><i>Matemaatika ainevaldkonna juhi peamine funktsioon on informatsiooni liikumise koordineerimine ja ühesuguse informeerituse tagamine nii koolisiselt kui ka linna tasandil. Ainevaldkonna koosolekud jagunevad kaheks: töökoosolekud, kus arutatakse jooksvaid probleeme, vahetatakse õppematerjale, lahendatakse erinevaid õpilastega seotud probleeme, küsitakse vastastikku nõu. Neid koosolekuid ei protokollita ja info võetakse teadmiseks ja vajadusel kasutatakse. Sellised tööalased arutelud toimuvad regulaarselt vähemalt kord nädalas, kus kõik aineõpetajad teadlikult kogunevad matemaatikakeskusesse suurel vahetunnil, et päevaküsimusi arutada. Koosolek on konsensuslik ning otsust ei tehta, kui üksmeelt ei saavutata. Valdonna koosolekud laiendatud osavõtjate ringiga. Sel juhul kutsutakse koosolek kokku mõne suurema probleemi lahendamiseks ning koosolek peab lõppema otsusega, mis edastatakse protokolliliselt seotud osapooltele.</i></p>			
2015/2016			
2015-09-29 koosolek matemaatika lisakursuse hindamisest ning kooskõlastamine õppejuhiga (e-kiri).			
2015-10-02 koosolek ja õppematerjalide tellimise nimekirja edastamine.			
2015-10-05 koosolek ja informatsioon TERA õppematerjalide süsteemi käivitamisest kolleegidele.			
2015-10-13 koosolek matemaatikute sügiskonverentsi teemadel.			
2015-10-31 koosolek meie kooli kuvandist haridusfoorumi kaudu.			
2015-11-19 koosolek õpilaste tagasiside teemadel.			
2015-11-20 ainevaldkonna protokolliline koosolek ja kokkuvõtte edastamine õppejuhile.			
2016.12.01 ainevaldkonna ja direksiooni laiendatud koosolek. Protokoll saadetud.			
2016-01-25 – tagasiside arutelu.			
2016-02-15 laiendatud koosolek direksiooniga. Protokoll on saadetud.			
2016-03-24 eetikakeskuse raporti arutelu.			
2016-04-27 koosolek teemal "Matemaatika didaktika, metoodika ja metodoloogia küsimused ühe ülesande valguses eesmärgiga lõimida erinevate kooliastmete temaatika üldpädevuste saavutamiseks gümnaasiumi lõpetamisel". Osalejad kutsuti kokku meili teel.			
2016-05-04 Tiia Listeri raporti arutelu.			
2016-06-06 kursuste hindamise ja arvestamise arutelu, kooli protsessijuhendite täiendused. Ettepanekud edastatud.			
2016-06-17 järgmise õppeaasta plaanide kavandamine.			
2016/2017			
2016-09-23 üldtööplaani ja seinalehe küsimuste arutelu.			
2016-09-29 kommunikatsiooni töögrupi ettepanekute arutelu sektsiooni sisesealt.			

2016-10-27 Anna-Liisa eetikakeskuse projekti arutelu.
 2016-10-30 arutelu Kvaliteetne haridus KJPGs. Kokkuvõtte saadetud.
 2017-01-14 koosolek riigieksami küsimustes ja 12. Klasside juhatajatega arutelu. (Õppejuht)
 2017kevadadel toimusid näidistunnid ja avatud tunnid Foxcademy projektide raames ja kohtumised Kenneth Pohla meeskonnaga korduvalt (e-õppe teemadel).
 2017-04-07 õppematerjalide arutelu EL serverite baasil.
 2017-06-07 uue õppeaasta tööplaani arutelu ja edastamine.
 2017/2018
 2017-08-30 uue õppeaasta tööplaani arutelu, õppekavad, sektsiooni juhi valimine.
 2017-08-31 ümarlaud direktsiooniga.
 JÄRELDUS: ainevaldkond on juhitud.

7.2.1. Eesmärgid võtmevaldkonnas

1. Personal on kvalifitseeritud ja motiveeritud.
2. Vastuvõetud otsused on kaalutletud ja ellu viidud.
3. Iga töötaja vastutab talle usaldatud ülesannete tulemusliku täitmise eest.

7.2.4. Tegevused	2015/2016	2016/2017	2017/2018
4. Valdkonnasisene ja -vaheline koostöö otsuste väljatöötamisel ja elluviimisel.			
<i>Milliste valdkondadega olete koos õppetöö alaseid või ka – väliseid sündmusi planeerinud, milles seisneb koostöö?</i>			
5. Õpilaskeskusepõhimõtete (lähtuvalt Tartu Ülikooli eetikakeskuse projektist „Hea kool heade mõtete linnas“) lahtimõtestamine.			
<i>Kuidas olete ainevaldkonnas püüdnud õpilaskeskust läbi viia, mille seisneb teie ainevaldkonnas õpilase aktiveerimine tunnis?</i>			

7.5.1. Eesmärgid võtmevaldkonnas

1. Õpetamismeetodid lähtuvad õpilase vajadustest ja eelistustest (IKT kasutus).
2. Toimib õpilaste motiveerimis- ja tunnustussüsteem.
3. Tervist edendav mõtteviis väärtustab tervislikke eluviise.

Tegevused	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Luuakse süsteem õpilaste motiveerimiseks ja tunnustamiseks.			
<i>Kuidas motiveerite õpilasi oma valdkonnas, millised on motivatsioonipaketid valdkonnas? Millised võimalused on andekate tunnustamiseks? Kuidas tegelete abivajajatega? Kuidas jagate koormust valdkonna siseselt individuaalseks tööks? Kuidas valdkonnas lahendate puudumiste probleeme. Too välja õppeaastate kaupa.</i>			
2015/2016 proovime korraldada konsultatsioone erinevatel aegadel. Motivatsioonipaketiks on veenmine, et õpilane saab hakkama, kui ta kavandatud plaani täidab. Igale õpilasele näitame probleemi lahendamiseks sobiva tee ja näitame, et see on võimalik. Võitleme lootusetuse tunde tekkimise vastu. Abivajajad suunatakse konsultatsioonidesse, diferentseeritakse ülesandeid, rakendatakse erinevate tasemetega töid, rakendatakse grupitööd.			

2016/2017 proovime korraldada konsultatsioone erinevatel aegadel. Abivajajad suunatakse konsultatsioonidesse, diferentseeritakse ülesandeid, rakendatakse erinevate tasemetega töid, rakendatakse grupitööd. Eelnevat kasutame jätkuvalt.

2017/2018 proovime korraldada konsultatsioone erinevatel aegadel. Tugimeetmete süsteemide rakendamine. Kohustuslikud konsultatsioonid. Järelevastamiste korra muutmine.

19. Õpetajad lähtuvad õpetamisel/kasvatamisel kooli põhiväärtustest.

Kuidas viid ellu väärtuskasvatust alast tegevust, too konkreetseid ainetunni näiteid.

Kuidas leida probleemile lahendust: kasutades metoodilisi materjale veebist saan näidata õpilastele, kuidas üldisi põhiprintsiipe teades ja plaanipäraselt rakendades saame abi ka matemaatika õppimisel. Tund toimub tavaliselt 11. klassis raskema kursuse lõpetamise järel, kus hinded on suhteliselt madalad.

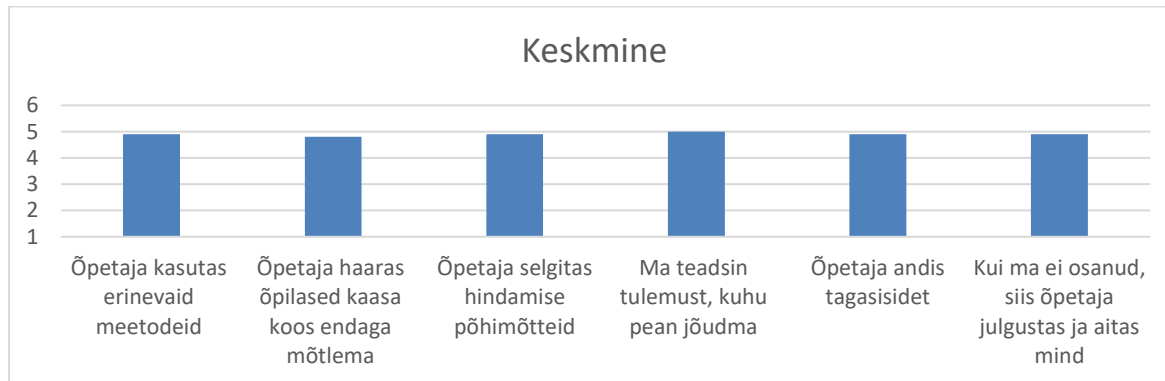
Aususe ja otsekoheuse pidev tunnustamine ja faktipõhiste asjaolude mõistmine ning leppimine.

Lisa 2. Väljavõte kursuse tagasiside küsimustike kokkuvõttest.

2016/17 õppeaastal toimus kursuste tagasisidestamine õpilaste poolt neljal korral. Väidete õigsust õpilase poolt vaadeldaval kursusel tuli hinnata 1 (ei ole üldse nõus)... 6 (täiesti nõus) skaalal.

Väidetele antud hinnangute keskmised olid järgmised:

- Õpetaja kasutas erinevaid meetodeid 4,9
- Õpetaja haaras õpilased kaasa koos endaga mõtlema 4,8
- Õpetaja selgitas hindamise põhimõtteid 4,9
- Ma teadsin tulemust, kuhu pean jõudma 5,0
- Õpetaja andis tagasisidet 4,9.
- Kui ma ei osanud, siis õpetaja julgustas ja aitas mind 4,9.

Joonis 1. Õpilaste antud hinnangud kursuste jooksul toimunud õppeaasta koondina (neli perioodi ja keskmised tulemused).

Ühtlasi oli 2015/2016 õppeaasta lõpus lepitud õppeaasta eesmärgina kokku, et üheski kategoorias **ei tohi õpetaja** isiklik skoor jääda alla 3,8 punkti tagasiside küsitluses õpilastelt saadud hinnangute keskmiste osas. Kahel õpetajal oli saadud tulemus alla 3,8. Mõlemal ka mitmes aspektis. Mõlema õpetajaga on direktsioon ka rääkinud ning probleemi oma töö kvaliteedi tõstmise osas tõstatanud.

2016/2017 jätkasime kursuste tagasisidega, mis andsid õpetajate tagasisidet õpetamisele.

Kui keskmised punktid õpetajatele ja õpetamisele olid suhteliselt kõrged, siis lahtistes vastustes toodi välja ka rahulolematust konkreetsete õpetajatega. Kuigi allpool tabelis on näha kogu kooli kõikide kursuste koondhinded on igale õpetajale väljastatud ka iga tema konkreetse kursuse

tagasiside. Kuigi peale kursuse lõppemist tagaside kättesaamine pole sedavõrd efektiivne kui vaja oleks (kriitilise sõbra viidatud probleem), oleme siiski arvamusel, et kui õpetaja saab korduvate kursuste tagasisidena õpilastelt info, et tema hindamisest ei saada aru või abi ei jõua õpialsteni, peaks ta aru saama ja soovi korral oma käitumist muutma. Kui õpetaja seda, aga aastate jooksul i tee, on see aga märk probleemist, mida peab siis juba juhtkond muutma.

Kõiki neid teemasid arutati iga õpetajatega 2017. kevadel direktori - õppejuhi poolt läbiviidud arenguevestlustes töötajatega. Kurvastav oli näha, et õpetajad ei hoida alles kursuste tagaside tulemusi, valdavalt ei korja tagasisidet ka ise. Antud õppeaastal kasutas juhtkond ka rohkem kirjalikke märkusi kooli juhendite rikkumise tõttu. Kui juhtkonnal oli lootus, et ühine kultuur juurdub kahe aastaga, siis ka kolmandal aastal puutusime kokku segaduste, arusaamatustega .

Lisa 3. Õpetaja töökava, kus on esmane kontrollimehhanism ja õpitulemus (punasega on sel aastal lisatud osa)

Tartu Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasium

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Õpetaja töökava

Kursuse nimi: PEREKONNAÕPETUS

Kursuse maht: 21 tundi

Klass: 12

Margit Kagadze, Inger Kaav, Katrin Kullasepp. Perekonnaõpetus. Inimeseõpetuse õpik gümnaasiumile. Koolibri

Maret Ney. Perekonnaõpetuse tööraamat Gümnaasiumile. Maurus

Karmen Kirke. Seks ja Võim. Armuelu Eestis läbi aegade. Suur Eesti Raamatuklubi.

Clifford Bishop. Seks ja Vaimsus. Rituaal, ekstaas ja tabu. Huma.

Gümnaasiumi lõpetaja õpitulemused ja **kontrollimehhanismid** (*sulgudes hindamine*):

1) selgitab kooselu ja perekonna eri vormide osa üksikisiku ning ühiskonna elus;

Perekonna mõiste teemade juures: toob rühmatöös välja erinevate perekonnavormide plussid ja miinused, suudab nimetada erinevad abieluvormid ja mõistab nendega seotud raskusi. (*kõikide rühmatööde koondhinne*) (*kohalolek*)

2) väärtustab perekonda ning teab, oskab näha ja analüüsida lähedaste inimsuhete rolli inimese elus ning oma vastutust suhetes;

Elukaare teemade juures: suudab nimetada iga elukaare etapi juures perekonna rolli lapse kasvamisel ja põhiliste arenguülesannete toetamise võimalusi. (*kohalolek*)

Perekonna mõiste teemade juures: intervjuerides vanemaid ja vanavanemaid mõistab lähedaste inimeste vastutust ja kasvu- ja kasvamise valusid ning rõõme. (*intervjuu, kodune töö*)

3) analüüsib perekonna funktsioone indiviidi ja ühiskonna seisukohast ning omab valmidust korraldada argielu kodus, arvestades pereliikmete turvalisust, vajadusi ja tervist;

Elukaare teemade juures: suudab nimetada iga elukaare etapi juures perekonna rolli lapse kasvamisel ja põhiliste arenguülesannete toetamise võimalusi. (*kohalolek*)

Perekonna elu teemade juures: saab aru argielu teemadest, oskab planeerimisel arvestada erinevate mugavuste ja kohustuste, prioriteetide ja toetustega. (*kõikide rühmatööde koondhinne*)

4) tunneb abielu ja perekonna psühholoogilist, õiguslikku ning majanduslikku külge, teadvustades ühiskonna mõju perekonna kasvatustegevusele;

Kasvatustilide teemade juures: **suudab analüüsida erinevate ajastute ja põlvkondade läbipõimumist ühiskonna ootuste ja nõuetega.** (kõikide rühmatööde koondhinne). Toob intervjuud tehes välja **erinevate põlvkondade kasvatuskumuste ja – väärtuste erinevused.** (intervjuu, kodune töö)

5) selgitab lapse arengu põhiküsimusi ja lapsevanema rolli lapse kasvatamises;

Elukaare teemade juures: **suudab nimetada ja rühmatöös ära märkida iga eluetapi arenguülesanded ja vanema rolli nende toetusel,** (kõikide rühmatööde koondhinne) erivajaduste ja väärtustemise teemade juures **suudab seostada vanema rolli lapse turvalisuse tagamisel ja tarvete mõistmisel.** (kohalolek, tunnist osavõtt)

6) selgitab püsisuhte olemust ning selle seost seksuaalsuse ja armastusega, väärtustades usaldust ning positiivsed tundeid;

Teab õnneliku paarisuhte kolme olulist komponenti, suudab need nimetada kogu kursuse jooksul peale esimest tundi. Mõistab nende kolme komponendi sisu. (kohalolek, tunnist osavõtt)

7) tunnetab iseennast, oma rolli ja vastutust nii kasvuperekonna kui ka loodava perekonna liikmena;

Igas tunnis **käsitletakse õpilast nii järglase, tulevase vanema kui partnerlussuhte liikmena. Suudab mõista enda mineviku, oleviku ja tuleviku rolle perekonnas ja ühiskonna liikmena.** (kohalolek, tunnist osavõtt)

8) omab valmidust seostada enda tehtavaid valikuid isikliku pereelu õnnestumise võimalusega tulevikus;

Tervislikkuse ja turvalisuse teemade **juures suudab seostada enda käitumise ja võimalikud tagajärjed, aga ka suudab nimetada soovimatute tagajärgede vältimise võimalusi ning leida enda jaoks sobilikud lahendused nii valikute tegemisel kui tagajärgedega tegelemisel.** (kontrolltöö) (kõikide rühmatööde koondhinne)

9) mõistab vajadust tegutseda turvaliste inimsuhete loomise, säilimise ja arendamise nimel ning on valmis olema pere ja peret ümbritseva sotsiaalse võrgustiku liige.

Kursuse läbimisel on kinnistunud õpilase perekeskne mõtteviis. (kohaolek)

Hindamine	Kohustuslik teema ja maht (tundi)	Teemad täpsemalt	Metoodika
Kursuse hindamine kokkuvõtlikult: Kohalolek 1. vihik või õpimapp („päästerõngas“); 2. kolm arvestuslikku ülesannet, grupitöödest osavõtu koondhinne, kontrolltöö, iseseisev kirjalik ülesanne; 3. Mitteeristav hindamine	Perekonna mõiste 4 tundi	Aine kursuse nõuded, sisu. Perekonnaõpetuse eesmärk. Perekonna minevik, olevik ja tulevik. Kooseluvormid. Perekonna eri vormid. Perekonna funktsioonid indiviidi ja ühiskonna seisukohast. Perekond kultuurikandjana. Oma perekonna ja võrgustiku joonis, sugupuu joonis. Perekonna tsükkel ja selle muutumine.	Loeng, diskussioon, rühmatööd, mõttekaart, kodune vanematega vestlus
Hinne: õpilane esitab kokkuvõtte kolme põlvkonna intervjuust: julgeb vanemate ja vanavanematega arutleda kodukasvatuse teemadel, selitab väärtusi vanemate ja	Perekond inimese elukaares. Laps. 4 tundi	Elukaar. Elukaare osad, arenguülesanded, vanema roll, arengufaasid, moraalne areng, füüsiline areng. Vanemate ülesanded, laste ülesanded. Perekonna tähtsus inimese elu erinevatel perioodidel. Side	Loeng, diskussioon, grupitööd („Kui astub sisse uksest väike sinu geenidega teismeline, mis

HEA KOOL KUI VÄÄRTUSPÕHINE KOOL

vanavanemate alaste kasvatuse põhimõtetest. Hinne arvestatud on siis, kui ülesanne on täidetud. Iseseisev kodune töö, hindade intervjuud.		põlvkondade vahel. Täiskasvanuks saamine. Vanemaks kasvamine.	teed?“)
	2. Püsisuhe, seksuaalne areng 4 tundi	Lühi- ja pikaajaline suhe. Püsisuhte loomine ja säilitamine. Püsisuhte püsimist mõjutavad tegurid. Tunded ja püsisuhe. Püsisuhtest tulenev vastutus. Toimetulek suhete lõppemisega. Armastuse olemus ja liigid.	Loeng, ettelugemine, rühmatöö, diskussioon, paaristööd, kiri tulevikku
Kontrolltöö sugulisel teel levivatest haigustest. Õpilane suudab tunda ära STHL haiguste kirjeldused võrreldes RHK-10 kirjeldustega, õpilane suudab nimetada seksuaaltervise riskid ja oskab end kaitsta haiguste eest nimetades selleks erinevaid võimalusi.	Seksuaalsus, tervis. 4 tundi	STLH, turvaseks, raseduse vältimine. Seksuaalsuhted. Seksuaalsuhted ja –käitumine. Homoseksuaalsus. Turvaline seksuaalkäitumine. Abort. Pornograafia. Soorollid, stereotüübid. Ühiskonna ja kultuuri mõju suhtumisele seksuaalsusesse. Vägivald.	Diskussioon, rühmatööd, paaristöö, kontrolltöö, Kirjalik töö, film, paaristöö, diskussioon
	Rasedus 1 tund	Looteareng. Sünnitus.	Loeng, film
	Vanemlus, kasvatusstiilid 2 tundi	Vanemlus ja selle komponendid: bioloogiline, juriidiline, psühholoogiline, sotsiaalne. Vanemate roll ja vastutus lapse kasvatajana. Vanemate kasvatusstiilid. Üksikvanem kasvatajana.	Loeng, diskussioon, paaristöö
Rühmatöö hindamine: pere eelarve, õpilane arvutab koostöös partneriga noore pere aasta eelarve, mõistes majandusliku planeerimise põhitõdesid, saab aru perekonna prioriteetidest kulutuste osas ja mõistab vastutustundliku pereplaneerimise vajadust. Arvestatud hinne on täidetud ülesande eest.	7. Perekonna majanduselu ja seadusandlus 2 tundi	Pere eelarve ja materiaalsed ressursid peres. Abielu ja laste elu reguleerivad seadused. Laen ja laenamine. Abikaasade ühine omand seadusandluses. Perekonna ja selle liikmete turvalisuse tagamine juriidiliste sätete kaudu.	Loeng, diskussioon Paaristöö: pere eelarve koostamine.

Lisa 4. Parandustega töökava (punasega õppejuhi küsimused).

ÕPETAJA TÖÖKAVA

Õpetaja: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ainevaldkond: eesti keel

Kursus: Praktiline eesti keel I

Klass: 10.e

Tundide arv nädalas: 3 x 75 minutit, kokku 21 tundi

Õppematerjalid / õppevara: töövihikud „Praktiline eesti keel I“ 1.-3. vihik

Õpitulemused:

Kursuse lõpetamisel õpilane:

- 1) argumenteerib veenvalt ja selgelt ning kaitseb oma seisukohti suuliselt ja kirjaliku arutleva teksti vormis;
- 2) koostab levinumaid tarbetekste;
- 3) oskab ühe alusteksti põhjal koostada referaati ja kokkuvõtet, vältides plagiaati;
- 4) tunneb põhilisi elektroonilise infootsingu võimalusi ning kasutab neis leiduvat infot oma tekstides;
- 5) oskab kasutada elektroonilisi ja paberil sõnaraamatuid;
- 6) on kinnistanud ja parandanud oma õigekirja- ja kirjakeeleoskust.

Kontroll ja hindamine	Teema / alateema	Õppesisu/mõisted	Nädal
Ülesannete suuline kontrollimine Mida küsid, mida peavad oskama?	Ainult üks küsimus (1. vihik lk 2-13, ül 1-22)	Kursuse tutvustamine. Õppima õpetamine Arvamus, küsitluse läbiviimine. Tsitaat, refereering (otse- ja kaudkõne), iseloomustamine (lisand), kirjavahemärgid, suur ja väike algustäht, sõnavara arendamine	I
Rousseau' essee sisukontroll suuliselt <i>Suuline esinemine, teadlikkus infootsingute paljususest. Mis on oluline suulise esinemise korral? Mida peab teadma?</i> Arutleva lõigu kirjutamine. Millest? Mida seal hinnatakse? Õigekirja kordamine	Arutlus teadustest ja kunstidest (lk 14-27, ül 1-23)	Arvamus Infootsing, arutlev lõik Sõnavara arendamine Täheortograafia (häälikute liigid, sulghäälik sõnas), võõrpärisnimede käänamine	II
<i>Tarbetekstide kirjutamine, korrektne keelekasutus, suuline esinemine</i> Missugust tarbeteksti peavad oskama? Missugune stiil peab olema selge? Milles seisneb suuline esinemine?	Välismaale õppima (lk 28-47, ül 1-24)	YFU; argistiil, ametlik stiil ja kõrgstiil Enesetutvustus; tuleviku väljendamine, ajad minevikus; hariduskäigu kirjeldamine. Numbrit ja arvude õigekiri. Üldkordamine.	III
Õigekirjatöö I: täheortograafia. <i>Korrektne keelekasutus, teadlikkus infootsingute paljususest, julge eneseväljendus.</i> Kuidas on see tunni teemaga seotud?	Uus ekraniseering (2. vihik lk 2-15, ül 1-22)	Ekraniseering, filmi ja romaani erinevused Filmitöök vajalik sõnavara Artikli näidisstruktuur. Kirjavahemärgid.	IV

Kontroll ja hindamine	Teema / alateema	Õppesisu/mõisted	Nädal
Tarbetekstide kirjutamine, teadlikkus infootsingute paljususest <i>Mille poolest erineb eelmisest? See teema juba oli, kas nüüd kvalitatiivsem lähenemine?</i>	Minu ID-entiteet (lk 16-31, ül 1-21)	Juhtnööride andmine. Isikutunnistuse kasutamine. Infoleht, teadustekst, võõrsõnad, ametlik stiil E-kirja vormistamine. Kirjavahemärgid, arvsõnad numbritega	V
Õigekirjatöö II: kirjavahemärgid tarbetekstide kirjutamine. Korrektne keelekasutus. Suuline esinemine. <i>Kuidas suulisel esinemisel parandad akirjavahemärke? Mida õpilane vastab? Kuidas?</i>	Haridus ja vabadus (3. vihik lk 2-19 ül 1-35)	Seletuskiri. Kõne ja vaatepunkt Plagiaat, manifest, kihutuskõne; keelestruktuurid. Õigekirja kordamine. Õigekirja ja sõnavara kordamine	Vi
Koondhinne tunni- ja kodustest töödest	Eesti keel võhikule (lk 20-31, ül 1-24)	Eesti keele eripära. Lühiintervjuu Hariv meelelahutus, videomallid, stsenaarium Töö analüüs. Kursuse kokkuvõte	VII

Lisa 5. Väljavõtte arendusnõukogu protokollist (punasega matemaatika õpetajaid puudutav klassijuhatajate ettepanekul vastuvõetud otsus).

Tartu Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasiumi
arendusnõukogu koosolek

Koosoleku protokoll nr 3

Tartu, Kaunase pst 70

24.oktoober 2017

Koosoleku algas kell 13.30 ja lõppes kell 15.30

Koosolekut juhatas: Merike Kaste

Protokollis: Anna-Liisa Blaubrük

Koosolekust võtsid osa: Anna-Liisa Blaubrük, xxxxx, xxxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxxx, xxxxx, xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx.

Puudus xxxxx.

Päevakord:

1. Taani kooli kogemused.
2. Arengukava uus periood.
3. Päevakohased küsimused.

1. Taani kooli kogemused

M. Kaste andis ülevaate Taani koolitusest ja Taani koolidest.

2. Arengukava uus periood

M. Kaste andis ülevaate arengukava koostamise töörühmade võimalikust moodustamisest ning sisenditest, mis vajavad analüüsi. Vajalik arutleda moodulite jaotuvuse, mahu ning arengukava valdkondade üle.

xxxxxxx tegi ettepaneku muuta moodulite mahtu 6-lt kursuselt 4-le.

3. Päevakohased küsimused

1. M. Kaste palus alustada EV 100 aktuse ettevalmistustega. Vastutaja xxxxxx.
2. Matemaatika järelvastamise kord. Klassijuhatajatelt ja juhtkonnalt edastati ettepanekud matemaatika valdkonnale

Otsus: viia sisse muudatused matemaatika järelvastamise korda, eemaldada piirangud järelvastamise korrast ning kinnitada, et matemaatika tunnis peab hindamine ja tagasiside olema pidev mitte ühekordne ega arvestustööline.

Koosolekut juhatas

Merike Kaste

Koosoleku protokollija

Anna-Liisa Blaubrük

